

Pogajalsko izhodišče Republike Slovenije za Področje 8 **RIBIŠTVO**

Republika Slovenija sprejema pravni red Evropske unije za področje 8. Ribištvo.

Republika Slovenija na področju Ribištvo ne zahteva prehodnega obdobja ali izjem.

Pravna ureditev Republike Slovenije na področju Ribištvo je delno usklajena s pravnim redom Evropske unije. Za učinkovito prilagoditev slovenske zakonodaje bo Republika Slovenija okrepila obstoječe upravne organe in druge institucije, pristojne za ribištvo.

UTEMELJITEV

V Republiki Sloveniji je upravljanje z ribolovnimi fondi urejeno z zakonom o morskem ribištvo (varovanje in upravljanje z živimi morskimi viri) in zakonom o morskem in kopenski navigaciji vodnih tokov (nadzor in pravilnik o ribiški floti). Za uskladitev svoje zakonodaje s pravnim redom EU do pristopa, bo Republika Slovenija sprejela in uveljavila:

- novi zakon o morskih zadevah do 31. 12. 1999 in vse podzakonske akte do 31. 12. 2000.
- spremembe in dopolnitve pravilnika o kakovosti rib, rakov, školjk, morskih alg, želv, polžev in njihovih izdelkov do 30. 6. 2001.
- spremembe in dopolnitve zakona o morskem ribolovu vključno z vsemi podzakonskimi akti do januarja 2002.

Poleg enega ribiškega inšpektorja imata pooblastilo za nadzor nad izvajanjem predpisov o morskem ribištvo tudi Pomorska policija in Uprava za pomorstvo. Sistem nadzora v precejšnji meri ustreza zahtevam pravnega reda EU, potrebna pa je tehnična okrepitev služb.

Zaradi majhnosti ribiške flote (glej prilogo) Republika Slovenija ni vodila posebnega registra ribiških ladij, vendar

so se podatki o ulovu zagotavljali na dokaj primerljiv način. Register ribiških ladij bo vzpostavljen do 1.1.2002 na podlagi zgoraj omenjenih prilagoditev zakona o morskem ribištvo in njegovih podzakonskih aktov.

Zaradi racionalizacije nalog nadzora, bo do konca leta 2001 ustanovljen medsektorski CROSS center. V okviru tega centra bo zagotovljena enotna podatkovna baza (register ribiških ladij, podatki o ulovu na podlagi vodenja dnevnikov o ulovu ribiških ladij, ostali podatki o ulovu, podatki o iztovarjanjih, prometu, podatki o marikulturi in drugo).

Za sprejem in izvajanje predpisov za upravljanje z viri in nadzor v ribištvo bo Republika Slovenija postopno do 1.1.2002 okrepila službe v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (vključno z omenjenim CROSS centrom) z dodatnimi strokovnimi delavci (prva nova delovna mesta so bila že odobrena v letu 1998). Za izvajanje skupnih tržnih ureditev in ukrepov strukturne politike na področju kmetijstva in ribištva bo do 1.1.2000 ustanovljena Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Do konca leta 1999 bo izdelana strategija razvoja ribištva in ribogojstva kot podlaga za izvajanje lastne strukturne politike in kasnejši prevzem politike Evropske unije na tem področju.

Potrebna dodatna proračunska sredstva za nadgradnjo ustanov in prestrukturiranje tega sektorja bodo zagotovljena v okviru načrtovanih sredstev za prilagajanje z Evropsko unijo v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Republika Slovenija pričakuje tehnično pomoč za informacijsko in izvedbeno uskladitev z merili Evropske unije.

Republika Slovenija ima v delu predpisov s področja varovanja virov in uporabe ribolovnih sredstev (kočarjenje) in varstvenih obdobjih restriktivnejši režim kot Evropska unija (Uredba Sveta 1626/94 "Tehnični ukrepi za ohranjanje-

nje virov v Sredozemlju"). Večja restriktivnost upravljanja z viri je znotraj 12 miljskega obmorskega pasu dovoljena in jo bo Republika Slovenija ohranila tudi ob pristopu.

Na področju ribištva ima Republika Slovenija sklenjen le en mednarodni sporazum in sicer od leta 1996 dalje s sosednjo Republiko Hrvaško. Na tej podlagi je slovenski strani proti primerni odškodnini omogočen letni ulov 1.500 ton male plave ribe v hrvaškem teritorialnem morju. Ta sporazum se samodejno podaljšuje za naslednje leto, razen če ni izrecno razveljavljen pred iztekom. Republika Slovenija meni, da je ohranitev tega sporazuma brez škode za izvajanje pravnega reda Evropske unije in si bo prizadevala ohraniti vse pravice iz omenjene pogodbe tudi po pristopu k Evropski uniji.

RIBIŠTVO V REPUBLIKI SLOVENIJI

Republika Slovenija je sredozemska država z obalo na Jadranskem morju v dolžini 45 km. Morsko ribištvo se v Republiki Sloveniji po osamosvojitvi leta 1991 pretežno omejuje na slovenske teritorialne vode (12 milj od obale), ki obsegajo 180 kvadratnih kilometrov. Le del ulova izvira iz odprtih voda Jadranskega morja (ribolovna sredstva niso ustrezna za ribolov v odprtih vodah Jadranskega morja). Omejitev ribolovnega območja po osamosvojitvi je vodila v neskladje med razpoložljivimi ribolovnimi fondi in številom ribičev ter ribolovnih sredstev. Z morskim ribolovom se ukvarja 168 zasebnih ribičev, 25 ribičev pa je zaposlenih v edinem slovenskem ribolovnem podjetju Riba d.o.o. v Izoli. V ribji predelovalni industriji je zaposlenih 300 delavcev. V zadnjih letih raste pomen marikulture, akvakulture in sladkovodnega ribištva.

V skupnem morskem ulovu (2.191 ton leta 1997) je že tradicionalno (z okoli 90%) najmočnejše zastopana mala plava riba (sardela, inčun, papalina). Od celotnega ulova plave ribe je dobra polovica dosežena v odprtih vodah Jadranskega morja izven slovenskega teritorialnega morja. Ostale ribje vrste (bele ribe) so v prelovu, vendar njihov ulov upada, kar je poleg rasti povpraševanja (poraba rib in ribjih proizvodov je zrasla z 2,8 kg leta 1990 na 7 kg leta 1997) vzpodbudilo tudi zgoraj omenjeni razvoj vzreje rib. Ulov slovenskih ribičev in vzreja po strukturi in po količini ne zadoščata za pokritje potreb domačega trga. V letu 1997 je tako Slovenija izvozila za 567.000 ECU rib in ribjih proizvodov, uvozila pa za 4.400.000 ECU rib in ribjih proizvodov.

V primerjavi z drugimi obmorskimi državami je slovenska ribolovna flota sorazmerno majhna. Podjetje Riba d.o.o. ima skupno 10 ribiških ladij, od katerih je le 6 večjih za ulov male plave ribe (dolžine 23 m), zasebni ribiči pa imajomajmanjše ribiške čolne za ulov bele ribe in mehkužcev. Ribiška flota je zastarela, pri čemer tudi šest večjih ladij ni tehnično usposobljenih za večdnevni ribolov na odprtih ribolovnih loviščih. Ribiči se tako vsakodnevno vračajo z ribolova v domača pristanišča.

Ljubljana, 18.12.1998

Tabela: Ribiška flota v Sloveniji v letu 1998

Število ladij	BRT	Dolžina (m)	Povprečna starost (leta)
2	< 150 < 250	< 24 < 36	15
4	< 100 < 150	< 15 < 24	13
2	<25 < 100	< 15 < 24	30
2	<25	< 15 < 24	35
15	<15	< 10 < 15	10
80	<5	>8	12

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano